Jr. 1824. Nr. 6.

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD
VOOR DE
PROVINCIE DRENTHE.

Dingsdag, den 20 januarij.

's GRAVENHAGE, den 13 januarij.

Men vernemt dat Z. E. de heer *Reinhold*, extraordinaris envoijé en minister plenipotentiaris te Rome, in de plaats van den heer baron *van Nagell*, *ad interim* is belast met het bestuur van het departement van buitenlandsche zaken.

Z. M. heeft, bij besluit van 5 januarij 1824 n°. [illegible] de conservatien der wateren en bosschen opgeheven, en de directien der domeinen van alle bemoeijenissen in het beheer dezelven ontslagen, voorts dit beheer, vereenigd met dat der wateren en bosschen, opgedragen aan vijf administrateurs, die onmiddelijk zullen staan onder Hoogstdezelfs bevelen, en ieder in zijn ressort uitoefenen de functien van Directeur der domeinen en conservateur der wateren en bosschen, zijnde daarbij tevens benoemd tot administrateur:

a. Voor het eerste ressort, bevattende de provincien Noord-Braband, Gelderland en Overijssel, residentie Arnhem, den heer *G. van Riemsdijk*.

b. Voor het tweede ressort, bevattende de provincien Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Vriesland, Groningen en Drenthe, residentie Amsterdam, Jonkheer Mr. *H. de Perponcher*.

c. Voor het derde ressort, bevattende de provincien Zuid-Braband, Limburg en Henegouwen, residentie Brussel, den baron *de Theux d'Enschede*.

d. Voor het vierde ressort, inhoudende de provincien West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Zeeland en Antwerpen, residentie Gend, den baron *V. de Steenhault*.

e. Voor het vijfde ressort, bestaande uit de provincien Luik en Namen, alsmede het Groothertogdom Luxemburg, residentie Luik, den heer *F. Del Marmol*.

Bij koninklijk besluit van 11 jan 1824 n°. 7[illegible], is benoemd de heer *J. van Crombrugghe*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, staatsraad in buitengewonen dienst, tot administrateur voor al de zaken, het binnenlands bestuur betreffende, bij het departement van Binnenlandsche zaken en waterstaat.

FRANKFORT, den 11 januarij.

Men vernemt, dat de admiraal sir *Graham Moore*, bevelhebber der engelsche zeemagt in de Middellandsche Zee, met zijn eskader van Malta naar Tunis is gezeild is, om met nadruk de teruggave te vorderen [illegible] Grieksch vaartuig, hetwelk onder Tunisch geweld van een onder maltezer vlag zeilend vaartuig afgenomen zijn.

Van Konstantinopel schrijft men, den 10 december, dat, na de terugkomst van den Kapitein-Pacha met vijftien zijner schepen, welke veel door storm geleden hadden, de Divan onderscheiden malen vergaderd was geweest, hetgeen tot allerlei gerachten aanleiding had gegeven. Aan het arsenaal werd met veel ijver aan het weder uitrusten der vloot gearbeid, uit hoofde de Kapitein-Pacha, 200 man zegt, voornemens was, om spoedig weder te vertrekken. Hoewel de maatregel omtrent de gouden en zilveren muntspecien veel opzien baard had, genoot men er de volmaakte [illegible].

— In brieven uit Smyrna wordt gemeld, dat men het nog niet eens heeft kunnen worden met de turksche beambten in verschillende havens, ten opzigte der overlading van goederen, die naar russische plaatsen in de Zwarte Zee bestemd zijn.

— Volgens tijdingen van St. Maure waren, na de aankomst der twaalf griekesche schepen in de golf van Missolunghi en het vernielen van het Barbarijnsche eskader, hetwelk die stad blokkeerde, 12000 man, onder bevel van den president van den Senaat *Mavromichales*, van de reede van Cefalonia naar Missolunghi gebragt; deze armee [illegible] grooten schrik onder de Turken veroorzaakt, die den Pacha van Scutari openlijk beschuldigden, van hen op de slagtbank gelokt te hebben. De aanspraak en geheden

van dat opperhoofd onvoldoende geweest zijnde, om de orde en krijgstucht onder zijne soldaten te herstellen, had hij aan *Metaxa*, commandant van Missolunghi, voorgesteld, om de vijandelijkheden te staken en te mogen aftrekken, zonder verontrust te worden, hetgeen echter door den laatsten geheel van de hand gewezen was. Alle de doortogten naar Acarnanien en Livadien waren door Kooman, onder *Zongas*, bezet, en de guerillas, welke in de velden en langs den Achelous verspreid zijn, waren in vijf corpsen verdeeld; *Constantin Bozzaris* en *Metaxa* moesten met het grootste gedeelte van het leger uit Missolunghi trekken en den vijand tot aan de grenzen vervolgen, waar zij door bovengenoemde corpsen worden opgewacht.

— De hooge Mogendheden van het duitsche Bondgenootschap, overtuigd van de noodzakelijkheid om het bestaan van de commissie, opgericht om over demagogische woelingen te waken, te doen voortduren, hebben daaromtrent een besluit genomen, en derzelver afschaffing zal dien tengevolge geenzins aan de bondsvergadering worden voorgeslagen. Men heeft reeds gemeld, dat [illegible] commissie last heeft bekomen, om een [illegible] verslag op te maken van alle de periodieke [illegible] litieke werken en dagbladen, welke in Duitsch[illegible] worden uitgegeven. Ook is zij met een nog [illegible] langrijker werk belast, namelijk om authentieke berigten intewinnen, wegens de staatkundige stelsels, welke op de onderscheiden duitsche universiteiten geleerd worden.

— den 13 januarij. De jongste berigten uit Konstantinopel zijn van den 10 december en over Odessa aangebragt. De ongelukkige uitslag van den derden togt tegen de Grieken, zoo te land, als te water, hield den Divan gedurende drie weken onafgebroken bezig, en scheen de staatkundige aangelegenheden weder eenigermate in verwarring te brengen.

In den Divan waren de stemmen verdeeld omtrent de maatregelen, welke men bij de hand behoorde te nemen. De meerderheid scheen van begrip, dat de grootvizier zich in persoon, met eene uitgestrekte volmagt des Sultans voorzien, naar Morea moest begeven, om al wat mogelijk was te beproeven, ten einde de insurgenten tot onderwerping te dwingen. Men duchtte echter aan den anderen kant, dat het bekend worden van een dergelijk besluit eene algemeene neerslagtigheid onder de menigte zoude te weeg brengen, en alzoo den moeijelijken toestand, in welke de Porte zich steeds bevindt, zoude verergeren, daar men zeer wel weet, dat de grootvizier de hoofdstad nimmer verlaat, dan in den hoogsten nood.

— De uitvoerende magt van Griekenland is thans naar Napoli di Romania overgebragt, en de wetgevende magt naar Argos. Men rekent, dat er 50,000 Grieken onder de wapenen zijn.

LONDEN, den 9 januarij.

De staats-secretaris *Canning* heeft zich laatstleden maandag weder in staat bevonden, om zich naar het bureau van binnenlandsche zaken te begeven, en aldaar zijne functien uit te oefenen.

— den 10 januarij. De rijzing, welke gisteren in de prijzen der openbare fondsen is bespeurd, duurt heden nog voort. De spaansche effecten dalen meer en meer.

MADRID, den 31 december.

De afdanking der constitutionele troepen gaat geregeld voort en men werkt met ijver aan het weder zamenstellen van het koningsgezinde leger.

— Op 's Konings bevel zullen alle militairen, die vrijwillig dienst genomen hebben bij de nationale militie, vervallen zijn van hunne posten. Deze maatregel baart veel misnoegen, omdat vele afgedankte officieren gedwongen geweest zijn, zich bij de militie te voegen, ten einde niet als vijanden van de constitutie behandeld te worden.

— De gewezen minister don *Victor Saez* is niet naar Toledo vertrokken, zoo als meermalen gezegd was, maar bevindt zich nog in deze stad.

— den 2 januarij. Betrekkelijk de spaansche bezittingen in Amerika, heeft de Koning een besluit genomen, waarbij zakelijk het volgende is bepaald: In alle de kerken zal een *Te Deum* worden gezongen; de constitutie is en blijft voor eeuwig afgeschaft; de politieke opperhoofden en alle de regterlijke en burgerlijke ambtenaren zullen hunne functien eindigen; de nationale militie zal ontwapend en ontbonden worden; de geestelijke vereenigingen zullen weder in het bezit worden gesteld van hunne kloosters en goederen, om het even, of dezelve al of niet zijn verkocht; alles zal op den vorigen voet worden hersteld.

— den 4 januarij. Z. M. de Koning, ongeschonden willende behouden de goederen, welke aan de regtbank der inquisitie toebehooren, en verlangende, om dezelve toe te vertrouwen aan een bestuur meer overeenkomstig met den aard dezer bezittingen, waar onder ook begrepen zijn die, op welke de renten en pensioenen der kanunniken gevestigd waren, heeft bevolen, dat het beheer der voornoemde goederen voortaan niet meer zal verblijven onder de administratie der openbare schatkist, maar zal worden opgedragen aan eenen daartoe benoemden collecteur-generaal.

Dezer dagen is alhier in het licht gekomen een werk van *D. Manuel Anselmo de Afria* tegen de dwalingen van wijlen *J. Llorente*, in der tijd geheimschrijver van de regtbank der inquisitie.

PARIJS, den 11 januarij.

Bij koninklijke ordonnantie van den 8 dezer wordt, op een rapport van den president van den raad van ministers, bepaald, dat er een opperste raad van koophandel en van kolonien zal worden daargesteld, belast met het opgeven van successive verbeteringen in de wetten en tarifven, welke de betrekkingen van den fransehen koophandel met de vreemde natien en met de fransche kolonien betreffen; zullende gezegde raad belast zijn met het onderzoeken van alle daartoe betrekkelijke wetten en ordonnantien, welke bestemd zijn, om aan de goedkeuring van Z. M. te worden voorgesteld.

's Konings ordonnantie bij welke de herderlijke brief van den Aartsbisschop van Toulouse geapprimeerd wordt, is heden in het licht verschenen en houdt het volgende in:

Ons hebbende doen voorleggen een herderlijken brief van onzen neef, den Kardinaal-Aartsbisschop van Toulouse, gedagteekend den 15 october en in die stad bij *Augustin Manavit* gedrukt;

Overwogen hebbende, dat, indien het den bisschoppen van ons koningrijk toekomt van ons de verbeteringen en [illegible] welke zij noodig achten voor den godsdienst, het niet door middel van herderlijke brieven is, dat zij dit regt kunnen uitoefenen, dewijl deze slechts geriet zijn aan de vromen van hun sticht en alleen ten oogmerk moeten hebben, om hen te onderrigten in de hun voorgeschreven godsdienstige pligten;

Dat onze neef, de Kardinaal-Aartsbisschop van Toulouse, in den vorm van een herderlijken brief, voorstellen heeft bekend gemaakt, strijdig met het publiek regt en de wetten des Rijks, met de prerogativen en onafhankelijkheid van onze kroon.

Weshalve wij, op het rapport van onzen Groot-Zegelbewaarder [illegible] Secretaris van Staat bij het departement der justitie, [illegible] advijs van den Staatsraad, verklaren en bevelen hetgeen volgt:

Er bestaat misbruik (*abus*) in den herderlijken brief van onzen neef den Kardinaal-Aartsbisschop van Toulouse, in die zelfde stad bij *Augustin Manavit* gedrukt; dienvolgens is en blijft die brief vernietigd.

Onze Groot-Zegelbewaarder en onze Minister van [illegible] zaken zijn belast, elk voor zoo veel hem betreft met de uitvoering dezer ordonnantie, die in het bulletin der wetten zal worden geplaatst.

— den 13 januarij. Te Brest zijn eenige troepen ingescheept, die naar de Antilles gezonden moeten worden. Derzelver getal bedraagt 1800 man, van welke 1000 voor Guadeloupe en 800 voor Martinique bestemd zijn. Men wil, dat dit detachementen zijn, die tot de koloniale bataillons behooren en ligt troepen zullen afzenden.

De koninklijke ordonnantie, aangaande den herderlijken brief van den Kardinaal-Aartsbisschop, heeft, naar den aard der zaak, een diepen indruk gemaakt.

Dat gedeelte der geestelijken, het welk de partij der hevige antiliberalen aankleeft, is echter nog geenzins uit het veld geslagen. Het gaat voort met de noodzakelijkheid te betoogen van een einde te maken aan den strijd tusschen het wereldlijk en het geestelijk gezag, en aarselt niet, om mede bij deze gelegenheid in het midden te brengen, dat, welke beslissingen ook in dergelijke zaken van de zijde der wereldlijke magt mogen voorkomen, de geloovigen echter geenzins ontheven worden van de verpligting, om te luisteren en zich te gedragen naar dat gene, het welk van den geestelijken herder afkomstig is.

Men verhaalt, dat de spaansche Ministers voornemens zouden zijn om hunne posten neder te leggen, indien het decreet van [illegible] niet binnen weinige dagen afgekondigd wierd.

Volgens de laatste berigten betert de H. Vader zeer aanmerkelijk

MENGELWERK.

Grondregelen voor Landhuishoudelijk bedrijf.

Het is altijd en in allen opzigte voordeelig naar vaste regels en grondbeginselen te handelen. Men verkrijgt daardoor meer eenheid, meer zamenstemming, men werkt doelmatiger. Bijzonder echter is dit waar ten aanzien van den landbouw. Iedere boer moet zich zekere regels voorstellen, welke op zijn bijzonder bedrijf van toepassing zijn, en met den aard en de gesteldheid zijner grondmiddelen met de toevallige omstandigheden, waarin hij verkeert, in verband staan. Deze regels kunnen bezwaarlijk vooruit opgegeven worden, daar de hoedanigheden van het land zoo zeer verschillen. Men moet zich zelven die regels voorschrijven en, naarmate ondervinding, wijziging en verbetering. Maar er zijn ook algemeene grondregelen, welke bij alle boerenbedrijf, van welken aard ook, geldig zijn, die ieder volgen moet, wil hij met goed gevolg het bedrijf van landbouwer uitoefenen. Als zoodanig worden opgegeven de navolgende:

I. *De Landhuishouding moet altijd voordeelten doel hebben, waarom ligt arbeid, vermaak, of het schoone ondergeschikt is.*

Bij de verschillende bedrijven des werkzamen levens heeft men ook dikwijls verschillende bedoelingen. Wanneer men eenen tuin fraai aanlegt, bedoeld men het schoone en aangename, maar waarom bebouwt de boer zijnen akker, en heeft hij het

vee in zijne weiden of op zijne stallen? om — *voordeel.* Voordeel is dus het beginsel, waar van de boer uitgaat, en waartoe hij terugkeert, en alle voorslagen van verbetering in landbouw en veeteelt moeten op voordeel uitloopen. De boer kan, de boer moet geen andere maatstaf van beoordeeling hebben. Het grootste voordeel is bij hem de grootste verbetering; kan hij, bij voorb., meer maken met kweekgras en distels te verbouwen, dan met het beste koorn, hij kweekt dit onkruid aan. De keus van den boer dus alleen door het voordeel bepaald wordende, zoo dat hij geen andere toets ter beoordeeling van voorgeslagene verbeteringen heeft, dan deze; en voor hem alles eene verbetering is, wat meer voordeel aanbrengt en eene verergering, waar bij hij zijne rekening niet vindt, dan is het niets anders, als in den wind geschermd, wanneer men den boer tot verandering in zijn bedrijf en handelwijs wil brengen, waarmede zijne belangens niet overeenkomen. Men zegt wel: zaai niet, maar poot het graan, verdeel de stoelen, aard dezelven aan en laat het land wieden, dan kunt gij een rogge korrel 676,840 korrels zien voorbrengen, maar het is te onregte, dat men dezen raad geeft. Het arbeidsloon en de kosten van deze verrigtingen overtreffen het voordeel van den meerderen oogst. De boer moet dus hier bij het oude blijven. Maar is daarentegen bij eene afschaffing van het oude voordeel te berekenen, dan moet men ook niet aarzelen de voorgestelde nieuwe handelwijze te volgen, want de eerste grondregel is: de landhuishouding moet altijd voordeel ten doel hebben.

II. *In de landhuishouding moet aanteekening gehouden worden van alle voorkomende bijzonderheden; als mede van ontvangst en uitgave zonder eenige kleinigheden voor bij te gaan.*

De ondervinding zegt men is de beste leermeesteres: maar waar is het van meer belang om op de lessen der ondervinding acht te slaan, dan in den landbouw, en heeft men van deze zoo belangrijke lessen al het mogelijk nut trekken, wanneer men geene aanteekeningen houdt. Voorts moet een goede boer juist weten, bij voorbeeld, wanneer zijne koeijen het kalf zullen brengen en diergelijke meer en hoe kan hij dit weten zonder aanteekeningen. Het aanteekenen van ontvangst en uitgave heeft ook voor den boer groote nuttigheid: hij kan alleen daardoor met zekerheid weten, of het met zijne zaken voor, dan wel achter uitgaat en daarnaar zijne maatregelen nemen. Deze aanteekeningen kunnen hem daarenboven dikwijls bewaren voor het verkeerde van te duur te koopen of te goedkoop te verkoopen en stellen hem in staat tot het maken van vergelijkingen, waarvan hij de belangrijkste voordeelen hebben kan. (*Het vervolg hierna.*)

ADVERTENTIEN.

Na eene sukkeling van vier weken, beviel mijne geliefde echtgenoote W. H. POTHOF, dezen morgen, door Gods goedheid nog zeer voorspoedig, van een welgeschapene dochter.

S. HULST, *Ontvanger.*

JAN BUINING te Assen en verdere consorten zijn voornemens, door Mr. A. HOMAN, Notaris te Assen, ten overstaan van mijnheer den Vrederegter van het kanton Assen, en ten gevolge bekomene regtelijke autorisatie, publiek te doen verkoopen, een HUIS en HOF en een afzonderlijke HOF, alles staande en gelegen te Assen, en wordende door *Jan Buining* bewoond en gebruikt.

Deze verkooping zal plaats hebben te Assen, op dingsdag den 27 januarij aanstaande, des avonds te 6 uur, ten huize van den Logementhouder *H. Somer.*

Assen den 19 Januarij 1824.

A. HOMAN, *Notaris*

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN ENZ., VERKOCHT

TE GRONINGEN, *op de markt van den 9 januarij.*

o. r. Bak-Tarwe 't mud	5 gl. 20 c.	Haver, het mud	1 gl. 00 c.
witte dito,	— 20 —	Boter, het pond	0 — 40 —
r. dito,	5 — 40 —	Rundvleesch,	0 — 25 —
w. dito,	5 — 40 —	Kalfsvleesch,	0 — 25 —
Rogge,	2 — 90 —	Schapenvleesch	0 — 15 —
Garst,	2 — 00 —	Varkensvleesch,	0 — 25 —
Boekweit,	2 — 95 —	Aardappelen, het mud	0 — 65 —

TE MEPPEL, *op de markt van den 13 januarij.*

Rogge, het mud	3 gl. 00 c.	Boter, 1½ nederl. pond,	77½ c.
Boekweit, het mud	3 — 33 c.		

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 13 januarij.*

Rogge, het ned. mud	2 gl. 95 c.	Boter, 1½ nederl. pond,	
Boekweit, id. id.,	3 — 55 —	de oosterssche,	60 c.
		de westersche,	90 —

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 5 januarij.*

Rogge het ned. mud	2 gl. 90 c.	Boter, 1 nederl. pond,	57½ c.
Boekweit, id. id.	3 — 60 —		

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 16 januarij.

Werk. Schuld 2½ pc.	48⅝ à 49	Sijn. Bons 1815 5 pc.	à
Retract. Uitg. dito	⅝ à ⅞	Amort. Syndic. 4½	93 à
Kans-Biljetten	f 42 à	Loten	f 70½ à 71½
Sijn. Bons 1815 5 pc.	à		

12den KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

gesde klasse, 33ste — 40ste lijst.

No. 6874, een prijs van	f 1000	No. 18968, een prijs van	f 1000
— 18678, „ „ „	— 1000	— 2069, „ „ „	— 1000
— 6611, „ „ „	— 1000	— 1627, „ „ „	— 1000
— 23370, „ „ „	— 1000	— 37050, „ „ „	— 1000
— 36533, „ „ „	— 1000	— 15545, „ „ „	— 1000
— 20168, „ „ „	— 1000	— 26748 „ „ „	— 1000
— 1543, „ „ „	— 1000	— 19333, „ „ „	— 1000
— 21866, „ „ „	— 1000		

Te Assen bij C. VAN GORCUM, Provinciale Drukker.